

Budapestre vonatkozó újságcikke

Osztályozás

385.85

Szerző: .....

Cím: **25 millió frank**

Hely

Idő

"1922"

Forrás: .....

Orsz. Újság

Személy

Bp

1922. 11. 9.

Hely

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

385.83 "1922"

Közp. nyoi

25 millió frank.

Huszonöt millió belga frankot ajánl bérül egy belga vállalkozó a budapesti villamosvasutér a fővárosnak. Beruházna, nem tudjuk, mennyit, kiépítené a hálózatot, ellátná új kocsikkal és a többi. Ami azt jelenti, hogy megkeresné a beruházások amortizációját, megkeresné a huszonöt millió bért, s mivel ingyen nem dolgozik, busás nyereséget és juttatna részvényeseinek.

Mindezt abból a vállalatból, mely a város kezelésében örökös deficitekkel küzd, ezek fedezésére örökösen emeli a tarifákat, a tarifaemeléssel a külterken való lakást drágábbá teszi a belső területeken levő lakásoknál, meg nem is gondolhat új sinek rakására, új kocsik beállítására, a forgalomnak civilizált méreteken való emberségese tételére. Kell-e élesebb megvilágítás a városi kezelésnek okszerű, ipari és kereskedelmi vezetése?

Nemzeti szempontból mi lehetetlennek tartjuk bármely közlekedési vállalatunk idegen kézre bocsátását. Szociális szempontból a villamosvasutat, mint városfejlesztő és népjóléti tényezőt okvetetlenül községi kézen kellene tartani. Nem olyan üzlet ez, amely a maga külön életét élhetne merleg szempontjából, hanem altruisztikus intézmény, mely ennél fogva idegen üzletérdekeknek ki nem szolgáltatható.

Ma azonban az ellenkező véleménnyel szemben alig tudnók a magunkét megvédelmezni, éppen csak konokul fentartani. Mert csinál-e a Városi Villamosvasut valamit, ami ennek az altruisztikus, a város népjóléti és terjeszkedési hivatásának megfelelne? Lehet-e vállalat oly idegen, hogy a mai partikuláris, rideg, semmi mással nem törődő politikánál ridegebb és önzőbb lehetne? Féljünk-e, hogy az idegen kizsarolná a publikumot, mikor a hazai, a fővárosi minden bajában a közönségen regresszálja magát? Ellen-

kezőleg, inkább feltehető, hogy ha nem az ő közönsége megy, utját állja tehetsége szerint a közönség nagyobb megterhelésének. Ellenben mivel a matematika mégis csak matematika, az idegen vállalat sem csinálhat csodát s a nagyobb kiadásnál és a kisebb bevételnél neki is csak deficitje volna, fel kell tennünk, hogy ugyanannyi bevétele mellett kevesebb kiadással dolgozna, a nagyobb jövedelmezőséget a nagyobb forgalomtól várná s ha jobban gazdálkodik, mint a város, nem jut annyiszor abba a helyzetbe, hogy a tarifáit emelje. Sőt — horribile dictu — az sines kizárva, hogy a tarifát le is szállítaná, — éppen üzleti érdekből.

Mindebből pedig csak arra akarunk kilyukadni, hogy igenis, a villamosközlekedés jó üzlet, nem jár szükségképpen deficittel, nem kell következetesen megadóztatnia a közönséget. Másszóval: **ígértis, lehet jobban gazdálkodni, értéktelenebb normá és fokozódó anyagárok mellett.**

S, a közlekedés feljavítása gyümölcsöző be-
ektetés. S ha van, aki erre vállalkozik, dacára annak, hogy a városi kezelés elriasztó eredményeket mutat fel, akkor kételkedni sem lehet benne, hogy a mostani kezelés rossz és a közönség nem szükségszerű drágaságnak, hanem elkövetett hibák egész sorának a kárát viseli.

S ami áll ennél az iskolapéldakép előállotti eseténél, az áll bizonyára a víznél is, a telefonnál is, az államvasutnál is, mindazoknál a vállalatoknál, melyek abban a végzetesen kényelmes helyzetben vannak, hogy a maguk viselkedésének a kárát nem maguk látják, hanem a város és az ország közönsége.